



NINA Forskningsstasjon, Ims

# Årsmelding 2006

# **NINA Forskningsstasjon, Ims**

# **Årsmelding 2006**

Ims, 1.mars 2007

**Knut Bergesen**  
Bestyrer

## Drift av NINA Forskningsstasjon

Antall prosjekter som ble utført ved stasjonen i 2006 nådde en topp på våren i april/mai. Flere prosjekter startet samtidig, og med kun fire ansatte, hvorav to på feltarbeid, førte dette til meget stort arbeidspress ved stasjonen. I tillegg fikk vi ny vaktavtale gjeldende fra 1.1.2006, som gir ansatte mer timer til avspasering. Dette gjorde at minst en person var borte fra jobb en til to dager i uken (pålagt avspasering). Det vil si at arbeidsstokken kun er fulltallig på jobb tre til fire dager i uken. Dette er en situasjon som ikke er ønskelig med tanke på å ivareta ansvaret for fisk, anlegg og belastning for ansatte. Vi ser frem til å bli fem fulltidsansatte igjen ved stasjonen for å kunne yte service til prosjekter, og samtidig ivareta stasjonens oppgaver.

Året 2006 ble en varm sommer, og lite nedbør førte til lav vannføring i Imsa fra juni til ut i september, da den første høstflommen kom. Høy vanntemperatur i Imsa (opp mot 24 grader) gjorde også sitt til at lakseoppvandringen kun var sporadisk i sommermånedene. Mye nedbør i november førte til en ny storflom 6.11.2006, elvehøyde 116 cm = 25,18 m<sup>3</sup>/s, ikke helt ulikt flommen i november 2005. Resten av året var vannføring i Imsa jevnt over stor.

Helsestatusen til fisken i anlegget er god. Unormalt høy temperatur i driftsvann utover høsten førte til at strykingen av stamfisk kom i gang ca 14 dager senere enn vanlig. Utenom de rutinemessige veterinærundersøkelsene, hadde Mattilsynet to inspeksjoner på anlegget med positive svar. Siste inspeksjon var kontroll av gytefisk med tanke på IPN. Prøvene var negative.

I uke 50 ble det endelig oppstart med graving av Elveparken. Entreprenørfirma Risa as står for utførelsen av gravingen. To kanaler ved siden av Imsa (hver på ca. 130 m) begynner nå å ta form. Kraftig regnvær og dårlige masser har gjort gravearbeidet vanskelig. Forventet ferdigstillelse av Elveparken er trolig i mars 2007, hvis alt går etter planen.

### 1 Ansatte

Jon G. Backer	bestyrer (pensjon fra 31.3.2006)
Knut Bergesen	bestyrer (f.o.m. 1.4.2006)
Tormod Husebø	avd.ing.
Morten Ims	avd.ing.
Magnor Tjøtta	avd.ing. (sluttet 31.12.2006)
Trine Blåsternes	førstesekretær/ing. (f.o.m. 1.8.2006)
Cristina J. Tengesdal	renholdsbetjent

Etter 29 år ved NINA Forskningsstasjon, Ims ble Jon G. Backer pensjonist fra 1. mars 2006. Som bestyrer overtok Knut Bergesen, og det ble lyst ut ny stilling som førstesekretær/ingeniør for å ivareta kontor-/røkte oppgaver. Trine Blåsternes ble ansatt i stillingen fra 1. august 2006. Hun har bakgrunn fra marin oppdrett. Det ble behov for å lyse ut ytterligere en stilling som avdelingsingeniør etter at Magnor Tjøtta sluttet i sin stilling etter 14 år. Det kom inn ni søknader på stillingen, og Ole Ravndal ble tilbudt jobben med tiltredelse 1.3.2007.

Det ble leid inn tre personer til fiskemerkingen. Dette tilsvarte 216 timer til sammen på prosjekt. Generell drift av Ims (Prosjekt 191010) utgjorde 7.593 timer. På andre prosjekt er det brukt 1.304 timer. Totalt ble dette 9.113 timer, og inkludert sosial tid (ferie, sykdom og lignende som utgjorde 1.116 timer) utgjorde dette ca. 5,5 årsverk.

Det har vært involvert til sammen 10 personer i arbeidet på Ims i 2006.

## 2 Forsøk

Ny godkjenning av anlegget fra Forsøksdyrutvalget, gyldig fra 9.5.2006 til 30.5.2010, er gitt for å kunne drive forsøk med laksefisk og marine arter.

Prosjekter med direkte/indirekte tilknytting til NINA Forskningsstasjon, Ims i 2006:

13157000 Eff. av nyintroduksjon av laks	Torbjørn Forseth
13158000 Oppvandring Kvina	Torbjørn Forseth
13313000 Vannkvalitetsprosjekt	Bengt Finstad
13350000 Merkesentralen	Bengt Finstad
13357000 Bjerkreim – rognproduksjon	Arne J. Jensen
13373000 Fremragende unge forskere	Sigurd Einum
13376000 Linking spatial breeding behaviour	Sigurd Einum
16404000 Risikovurd. av genmodifisert laks	Kjetil Hindar
16420000 Genomikk laks	Kjetil Hindar
15370000 Bestandsovervåkning Imsa	Nina Jonsson
15380000 Laksesmoltutsettinger	Lars Petter Hansen
81154000 Elveparken	Sigurd Einum
15396000 Vandring av rømt oppdrettslaks	Lars Petter Hansen

I tillegg har det vært samarbeid med Universitetet i Oslo (UO), Universitetet i Bergen (UIB), Norsk institutt for vannforskning (NIVA) og Université da la Rochelle, Frankrike.

## 3 Merkesentralen

Forskningsstasjonen har til enhver tid ansvaret for at det er nok Carlin-merker tilgjengelig.

Det ble levert til sammen 46 450 merker i 2006:

	Med mellomledd	Uten mellomledd	Sum
Carlin-merker	37 000 stk	7 100 stk	44 100 stk
Lea-merker			2 350 stk

I tillegg har Forskningsstasjonen ferdige merker på lager og merker som ikke er oppbundet eller er til oppbinding:

Carlin-merker/Lea-merker på lager, ferdig oppbundet:

Med mellomledd	Uten mellomledd	Lea-merker
NH-, 500 stk	NH-, 2 800 stk	X, 900 stk
NJ-, 4 000 stk	NI-, 20 000 stk	
NK-, 34 000 stk		

Carlin-merker på lager, ferdig oppbundet (flere farger):

Farge	Serie	Antall
Gul	NS	8 000 stk
Rød	NS	7 850 stk
Blå	NS	10 000 stk
Grå	NS	4 000 stk

Carlin-merker inne til oppbinding hos Sandnes ProService, serie NK-, 66.000 stk.

Carlin-merker på lager, ikke bundet opp: 0 stk.

Lea-merker, ikke bundet opp, serie X, 9 800 stk.

Bestilling på 200.000 stk nye merker fra DEKOR Nordic AS høst 2006. Merkene leveres vår 2007.

## 4 Fiskevandring i Imsavassdraget

Smoltutvandringen våren 2006 var litt lavere enn i de foregående årene, og det har vært nær en halvering i antall utvandrende villsmolt siden 2003. Det ble registrert 539 oppvandrende laks i fella høsten 2006. Tilbakevandringen til fella gikk ned sammenlignet med de tre foregående årene, men var på samme nivå som i 2002. Andelen Imsa villaks var lavere enn tidligere år; bare 11 individ, mens innslaget av oppdrettslaks økte noe (7,2 % av oppvandrende laks).

Antall nedvandrende aure har variert en del mellom år, og var lavere enn tidligere år i 2006 med bare 540 individ til sammen (parr, smolt og voksen fisk). Antall oppvandrende aure økte derimot til 314 individ. Om lag en tredel av fisken var merket og ble sluppet opp i elva.

Innslaget av regnbueaure har tidligere variert betydelig mellom år (opp til 344 individ i 2000). I de tre siste årene (2004-2006) er det ikke registrert regnbueaure i det hele tatt.

Utviklingen av antall tilbakevandrende ål ser ut til å være nedadgående/stabilt lite. Ser en bort i fra 2003, må en tilbake på 1990-tallet for å finne fangst på mer enn en liter små ål.

### 4.1 Laks

Fangst av nedvandrende villsmolt (umerket fisk) i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Fangst, fella ned	1326	1404	1057	817	798
Merket, sluppet ned	1118	1226	898	705	670

Fangst av oppvandrende laks i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Fangst, merket fisk	484	687	669	612	489
Fangst, Imsa vill-laks	15	54	24	34	11
Fangst, oppdrettsfisk	53	68	22	9	39
<b>Totalt antall laks</b>	<b>552</b>	<b>809</b>	<b>715</b>	<b>655</b>	<b>539</b>

Laks satt ut ovenfor fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Imsa vill-laks	13	50	23	33	11
1. gen	101	206	293	428	352
<b>Sum</b>	<b>114</b>	<b>256</b>	<b>316</b>	<b>461</b>	<b>363</b>

### 4.2 Aure

Fangst av nedvandrende aure i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Parr	267	313	133	322	77
Smolt	162	256	373	380	269
Stor fisk	204	59	206	118	194
<b>Sum</b>	<b>633</b>	<b>628</b>	<b>712</b>	<b>820</b>	<b>540</b>
Sluppet ned	552	538	658	881	404

Fangst av oppvandrende aure i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Fangst, merket fisk	73	27	29	74	107
Fangst, umerket fisk	67	86	121	151	207
Sum	<b>140</b>	<b>113</b>	<b>150</b>	<b>225</b>	<b>314</b>
Sluppet opp i elv				75	107

### 4.3 Regnbueaure

Fangst av oppvandrende regnbueaure i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall	101	3	0	0	0

### 4.4 Røye

Fangst av nedvandrende røye i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall	143	127	256	177	132

### 4.5 Sik

Fangst av nedvandrende sik i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall	5	8	3	3	49

### 4.6 Ål

Fangst av nedvandrende blankål i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Antall	1850	2824	2076	1894	2827
Kg	848	1125	948	738	1128

2006 er siste året med fangst av ål på fella for levering. Neste år vil all ål kun bli registrert og satt videre.

Fangst av oppvandrende åleyngel i fella:

År	2002	2003	2004	2005	2006
Små, liter	0,55	1,43	0,15	0,62	0,14
Store, stk	201	199	43	119	118

## 5 Utsettinger

I mai 2006 er det utsatt Carlinmerket/gruppemerket laksesmolt fra anlegget nedenfor fella.

Stamme	Alta	Lone	Figgjo	lmsa
Carlinmerket	2980	1959	1995	4484
Gruppemerket	0	0	0	14775

## 6 Leveringer

Lakserogn av Bjerkreimstamme er levert til rognplanting i Mandalselva. Ørretrogn av Tunhovdstamme er levert til Klekkeriet i Suldal. Skal brukes til kultivering av vann i Suldal/Røldalsheiene.

Øyerogn	Laks	Ørret
Liter	23	6

## 7 Fiskebeholdning i anlegget 31.12.2006

Alder	Antall laks	Antall Ørret/Sjøørret	Antall røye
0+	38431	10385	
1+	6219		
2+	3490	300	288
3+	0		
4+	50	419	
5+++	32	48	

## Vedlegg

### Forsøkserie nr: 1-2006 – Laks (Nina Jonsson)

**Fiskene skal settes ut i Imsa nedenfor fella i begynnelsen av mai.**

**Alta, L 01/05**

NJ- 47.000 – 49.999: = 3.000 stk. fisk  
**ID 6681**

merker som utgår: 0 stk.

fisk " " : 15 stk. utsatt 2985 stk.

**Lone, L 08/05**

NJ- 50.000 – 51.999: = 2.000 stk. fisk  
**ID 6682**

merker som utgår: 2 stk.

fisk " " : 29 stk. utsatt 1969 stk.

**Figgjo, L 12/05 Kaldt**

NJ- 52.000 – 53.999: = 2.000 stk. fisk  
**ID 6683**

merker som utgår: 1 stk.

fisk " " : 0 stk. utsatt 1999 stk.

**Imsa, L 24/05**

NJ- 54.000 – 55.999: = 2.000 stk. fisk  
**ID 6684**

merker som utgår: 1 stk.

fisk " " : 4 stk. utsatt 1995 stk.

**Imsa, L 07/05**

NJ- 56.000 – 58.499: = 2.500 stk. fisk  
**ID 6685**

merker som utgår: 0 stk.

fisk " " : 2 stk. utsatt 2498 stk.

**Sum merket fisk: 11496 stk. Sum utsatt fisk: 11446 stk.**

Utsatt nedenfor fella 02.05.2006.

### Forsøkserie nr: 2-2005 – Laks

**Fiskene skal settes ut i Imsa nedenfor fella i begynnelsen av mai.**

Gruppemerking.

Forsterkning av laksestammen i Imsa.

**Imsa L 45/04**

Gruppemerket: 1670 stk.  
Fisk som utgår: 2 stk.

**Imsa L 07/05 og L 24/05**

Gruppemerket: 13138 stk.  
Fisk som utgår: 31 stk.

Utsatt nedenfor fella 02.05 2006.

**Sum gruppemerket fisk: 14 808stk. Sum utsatt fisk: 14 775 stk.**